

PROGRAMACIÓN DOCENTE DE VIOLÍN INSTRUMENTO PRINCIPAL (PEDAGOXÍA) (Cuadrimestres V e VI)
CONSERVATORIO SUPERIOR DE MÚSICA DA CORUÑA
TÍTULO SUPERIOR DE MÚSICA (ENSINANZAS REGULADAS POLO DECRETO 163/2015, DO 29 DE OUTUBRO)

"A preservación e mellora da saúde de todos convértese no obxectivo principal que ha de guiar a actuación de todas as Administracións públicas, e todas as actividades quedarán supeditadas á protección dese ben superior que é a saúde". Debido á crise sanitaria provocada polo COVID-19 e atendendo tamén a outras posibles enfermidades que poidan padecer os nosos alumnos/as, tanto a metodoloxía (presencial, semipresencial e telemática) como a avaliación (presencial, semipresencial e telemática) poderá verse afectada en función da situación sanitaria que vivamos polo que o alumno/a deberá atender as modificación aquí introducidas.

1. IDENTIFICACIÓN E CONTEXTUALIZACIÓN									
DISCIPLINA: <i>CANTO OU INSTRUMENTO PRINCIPAL (Cuadrimestres V e VI)</i>									
ESPECIALIDADE	Pedagogía				ITINERARIO			Pedagogía xeral e da linguaxe musical	
CARÁCTER	Obrigatorio				TIPO DE CLASE			Individual	
DEPARTAMENTO	Corda fretada				XEFE/A DE DPTO.			Diego Segade Blanco	
CURSOS	1º curso	2º curso		3º curso		4º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Beatriz Rodríguez Caridad
CUADRIMESTRES	I	II	III	IV	V	VI	VII	Horas de clase semanais:	1
ECTS/CUAD.					6	6		Observacións:	
DOCENTES:	NOME E APELIDOS				EMAIL/TEL/WEB			TITORÍA	
	Ana Ávalos Irañeta				anavalos2@gmail.com			Mércores de 10:30 a 11:30	
	Beatriz Rodríguez Caridad				brcaridad@gmail.com			Luns de 21:00 a 22:00	

2. DESCRITOR E COMPETENCIAS	
DESCRITOR:	Desenvolvemento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas no instrumento ou voz e coñecementos dos diferentes criterios interpretativos.
COÑECEMENTOS PREVIOS:	Os requiridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS:	Débase intentar relacionar co resto das materias do currículo.
COMPETENCIAS TRANSVERSAIS:	T1, T2, T3, T6, T15
COMPETENCIAS XERAIS:	X1,X3,X6,X11,X21,X24
COMPETENCIAS ESPECÍFICAS:	EP 4
Ver a lista e descrición de competencias Decreto 163/2015 do 29 de outubro anexo II	

3. OBXECTIVOS	
DESCRCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Adquirir progresivamente a facultade de interpretación de obras de diferentes estilos sen desligar os aspectos técnicos dos musicais.	X3, X6,X 11, X21
Coñecer as posibilidades sonoras do instrumento para a súa aplicación nas actividades e dinámicas pedagóxicas.	X1,X6,EP4
Desenrolar a autonomía para a resolución de problemas técnicos no estudo individual de maneira progresiva	X24, T1,T3, T6, T15
Fomentar a aprendizaxe das distintas linguaxes a través dun instrumento	X3, X11
Integrar os coñecementos interdisciplinarios na propia interpretación	X1,T2

4. CONTIDOS E TEMPORALIZACIÓN		
TEMAS	DESCRITOR DE SUBTEMAS	SESIÓNS
TEMA 1- Disposición corporal	1.1-Posición do instrumento e do arco: Control muscular e técnicas de relaxación. 1.2-Adquisición de hábitos de estudo correctos e eficaces. 1.3- Identificación, diagnóstico de problemas e procura de solucións.	1/4 parte de todas as sesións
TEMA 2- Man esquerda	2.1-Desenvolvemento da velocidade dos dedos da man esquerda. 2.2-Perfeccionamento do traballo das posicións da man esquerda e os seus cambios. 2.3-Dobres cordas e acordes de tres e catro notas, traballo da polifonía no instrumento. 2.4-Traballo sobre o vibrato para empregalo como un recurso expresivo apropiado a cada contexto musical.	1/4 parte de todas as sesións
TEMA 3- Man dereita	3.1-Perfeccionamento da sensibilidade auditiva como premisa indispensable para a obtención dunha boa calidade de son. 3.2-Coñecemento e perfeccionamento dos distintos golpes de arco como elementos de expresión musical. 3.3-Profundización no estudo das dinámicas, da precisión na realización das diferentes indicacións que a elas se refiren e do equilibrio dos niveis e calidades de son resultantes. 3.4-Dobres cordas e acordes de tres e catro notas, traballo da polifonía no instrumento. 3.5-Perfeccionamento do control do movemento horizontal do brazo dereito (cantabile).	1/4 parte de todas as sesións
TEMA 4- Parámetros estilísticos e de técnica instrumental	4.1- Interpretación de obras acorde co nivel académico do alumno. 4.2-Selección e dominio progresivo de exercicios e estudos útiles para o desenvolvemento da capacidade musical e técnica do alumno. 4.3-Desenrolo da comprensión das estruturas musicais nos seus distintos niveis de xerarquía: motivos, temas, períodos, frases, seccións, etc. para chegar a través diso a unha interpretación consciente e non meramente intuitiva. 4.4-O fraseo e a súa adecuación aos diferentes estilos. 4.5-Desenrolo da capacidade de autodixitación e arqueo. 4.6-Desenvolvemento do hábito da autocrítica.	1/4 parte de todas as sesións
TOTAL SESIÓNS:		16

Os contidos de Violín-Instrumento principal (Pedagogía) V--VI serán os mesmos variando unicamente o nivel de esixencia dependendo do cuadrimestre a cursar.

5. METODOLOXÍA E PLANIFICACIÓN DOCENTE			
Debido á crise sanitaria provocada polo COVID-19 e atendendo tamén a outras posibles enfermidades que poidan padecer os nosos alumnos/as, a metodoloxía a emplear estará dividida en tres opcións: 1. Docencia presencial: na aula do centro na hora asignada. 2. Docencia semipresencial: este tipo de docencia realizarase cando o alumno/a, se as condicións de saúde o permiten, teña que pasar un período determinado recluso no seu domicilio ben por mor dunha cuarentena ou por unha afección debidamente xustificada. As clases realizaranse mediante plataformas online tipo SKYPE, ZOOM ou WEBEX e poderase pedir material adicional como vídeos ou audios se a calidade da docencia telemática non é optima. Esta modalidade semipresencial tamén pode ocorrer cos docentes xa que no caso de que teñan que pasar unha cuarentena substituirán as clases presenciais por clases telemáticas aínda que se durante a cuarentena o docente recibe a baixa médica entón as clases serán anuladas. 3. Docencia telemática: no caso de que se produza un confinamento total o alumno/a recibirá a súa docencia totalmente online no seu horario habitual para que non se produza ningún prexuízo de horario con respecto a outras materias. As clases realizaranse mediante plataformas online tipo SKYPE, ZOOM, WEBEX e poderase pedir material a maiores de vídeos ou audios se a calidade da docencia online non é optima.			
TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Clases individuais : 16 clases para traballar os contidos do cuadrimestre de 1 h cada unha coa preparación por parte do /a alumno/a de 8 h. Debido á crise sanitaria provocada polo COVID-19 e en prevision doutras enfermidades que poden interferir nas docencia dos alumnos/as, as clases poderán ser de dous tipos:	14 + 2	128	144
• Presenciais na hora asignada á materia. • Telemáticas na hora asignada a materia.			
Exame cuadrimestral do repertorio traballado que poderá ser presencial ou telemático en función das circunstancias.		36	36
TOTAL HORAS:			180 h= 6 ECTS

Os contidos da programación adecuaranse ao número de sesións que puidera ter o alumno en cada cuadrimestre polas particularidades do calendario escolar, exceptuadas aquelas que teñan que ver coa non asistencia sen xustificación do alumno.

6. AVALIACIÓN NO CENTRO DE ESTUDOS			
FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1. AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Asistencia	Asistir e participar nas actividades propostas.	T1, T3, X24, EP4	10%
Estudo individual	Acadar os obxectivos fixados para cada clase	T3,T6, T15,X1,X3,X6, X11, X21, X24	60%
Exame	Interpretar o repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T3,T6, T15,X1,X3,X6, X11, X21, X24, EP4	30%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Exame	Interpretar o repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T3,T6, T15,X1,X3,X6, X11, X21, X24, EP4	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) *(Alumnos que superen as tres faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Exame	Interpretar o repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T3,T6, T15,X1,X3,X6, X11, X21, X24, EP4	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA			
Exame	Interpretar o repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	Exame	100%
Observacións: Para alumnos con avaliación continua haberá unha avaliación ordinaria e outra extraordinaria na que se aplicarán as mesmas porcentaxes. No caso de alumnos sen avaliación continua (avaliación alternativa) a avaliación será igual independentemente da convocatoria elixida.			

6. AVALIACIÓN SEMIPRESENCIAL E TELEMÁTICA

A continuación explicaremos os procedementos de avaliación para a modalidade semipresencial e telemática: Se durante o período de avaliación o alumno/a está realizando un período de cuarentena polo Covid, por outra doenza xustificada, ou debido a un confinamento total a súa avaliación realizarase de forma telemática, mediante plataformas online tipo SKYPE, ZOOM ou WEBEX e no caso de que a calidade non sexa a óptima entón o alumno/a terá que realizar unha gravación en streaming. Para evitar que haxa unha manipulación no arquivo, daráselle unha palabra chave antes de comezar a gravación. Desta maneira, asegurámonos que a gravación está feita no momento e non sufriu modificación. Se por algunha razón o alumno/a tense que desprazar para dispoñer dunha boa conexión, permitiráselle un máximo de dúas horas para recibir o arquivo. Esta excepción deberá estar absolutamente xustificada.

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS	PONDERACIÓN
6.1. CONVOCATORIA ORDINARIA			
6.1.1 AVALIACIÓN ORDINARIA (CON AVALIACIÓN CONTINUA)			
Asistencia	Asistir e participar nas actividades propostas.	T1, T3, X24, EP4	10%
Estudo individual	Acadar os obxectivos fixados para cada clase	T3,T6, T15,X1,X3,X6, X11, X21, X24	60%
Exame en streaming ou gravación.	Interpretar o repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T3,T6, T15,X1,X3,X6, X11, X21, X24, EP4	30%
6.1.2. AVALIACIÓN ORDINARIA (ADIANTO DE CONVOCATORIA-EXAME DECEMBRO)			
Exame en streaming ou gravación	Interpretar o repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T3,T6, T15,X1,X3,X6, X11, X21, X24, EP4	100%
6.1.3. AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*PERDA AVALIACIÓN CONTINUA) *(Alumnos que superen as tres faltas por cuadrimestre, establecidas no centro, aprobadas en consello escolar)			
Exame en streaming ou gravación	Interpretar o repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais.	T3,T6, T15,X1,X3,X6, X11, X21, X24, EP4	100%
6.2. CONVOCATORIA EXTRAORDINARIA (alumnos sen avaliación continua, para alumnos con avaliación continua esta será igual que a convocatoria ordinaria)			
Exame en streaming ou gravación.	Interpretar o repertorio acordado atendendo a parámetros técnicos e musicais	T3,T6, T15,X1,X3,X6, X11, X21, X24, EP4	100%

7. BIBLIOGRAFÍA, MATERIAIS E DOCUMENTOS

REFERENCIAS BÁSICAS:

Escalas e exercicios:

FLESCH, C. Scale System. Carl Fischer
GALAMIAN, I. Contemporary violin technique. Galaxy Edition
GRIGORIAN, A. Scales and Arpeggios for violin. Moscow Muzyka
SCHRADIEK, H. School of violin technics .G. Schirmer, Inc.
SEVCIK, O. Sevcik violin studies. Bosworth

...

Coleccións de estudos/caprichos:

CAMPAGNOLI, B. Seven divertissements for violin, op. 18. Carl Fischer
DANCLA, C. Twenty Brilliant and Characteristic Etudes, op. 73. Edwin Kalmus
DONT, J. 24 Etudes or Caprices, op. 35. International Music Company
GAVINIES, P. 24 Etudes pour Violon (Les 24 Matinéés). PWM Edition.
KREUTZER, R. 42 Studies and Caprices. G. Schirmer, Inc.
LOCATELLI, P. L'arte del violino, 25 capricci. Ricordi
PAGANINI, N. Caprices and etudes for solo violin. Dover Chamber Music Scores
POLO, E. 30 Double chord studies violin method. Ricordi
RODE, P. 24 Caprices for violin. International Music Company

...

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS:

CLAUDIO, J. El arte del violín. Ediciones musicales Mega. Torrejón de Ardoz, 1999
FISCHER, S. Basics. Edition Peters. London, 1997
GALAMIAN, I. Interpretación y enseñanza del violín. Ediciones Pirámide. Madrid, 1998
MENUHIN, Y. Seis lecciones con Yehudi Menuhin. Real Musical. Madrid, 1987
PASQUALI, G e PRÍNCIPE, R. El violín. Manual de cultura y didáctica violinística. Ricordi americana, 2007.
STOWELL, R. The Cambridge Companion to the violin. Cambridge University Press. Cambridge, 1996

...

8. OBSERVACIÓNS

Debido ao carácter progresivo da materia e tendo en conta as particularidades dos alumnos/as o repertorio a traballar cos contidos e competencias descritas, será individualizado.